Lietas arhīva Nr. CA-0919-22/23
ECLI:LV:RAT:2022:0617.C33275119.15.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 17.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnesis referents Mārtiņš Sviķis,
tiesneses Skaidrīte Buivide un Inese Grauda,

rakstveida procesā izskatīja civillietu AAS „BALTA" prasībā pret SIA „DOMINSTAL" par zaudējumu piedziņu sakarā ar AAS „BALTA" apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2020.gada 10.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] AAS „BALTA" (turpmāk arī – prasītāja) 2019.gada 3.janvārī tiesā cēla prasību pret SIA „DOMINSTAL" (turpmāk arī – atbildētāja) par zaudējumu piedziņu, kurā, pamatojoties uz apdrošināšanas līguma 12.8.punktu, Civillikuma 1779.pantu, likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas prasītājas labā zaudējumus 6`230 EUR.

Prasības pieteikums satur šādus argumentus.

[1.1] Starp atbildētāju kā uzņēmēju un SIA „Alfa Construction" kā pasūtītāju noslēgts uzņēmuma līgums par vannu uzstādīšanu daudzdzīvokļu mājā Gustava Zemgala gatvē 78, Rīgā, un 2016.gada 11.janvārī parakstīts akts par izpildīto darbu nodošanu pasūtītājai. Puses 2016.gada 26.februārī noslēdza minēto līgumsaistību izpildes garantiju apdrošināšanas līgumu, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmēja ir SIA „DOMINSTAL", bet apdrošinātā persona – SIA „Alfa Construction".

[1.2] SIA „Alfa Construction" vērsās pie prasītājas ar pieteikumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, norādot, ka apdrošinātajā objektā neatbilstoši uzstādītas vannas, kā rezultātā radusies ūdens noplūde. Minēto apliecina biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" 2017.gada 20.oktobra pārbaudes akts, kurā konstatētas atkāpes no vannu montāžas instrukcijas, ko prasītājai nav pamata apšaubīt. Konkrētās izmaiņas vannas uzstādīšanas instrukcijā nebija saskaņotas ar SIA „Alfa Construction". Apdrošinājuma ņēmēja novērsa ūdens noplūdi un tās radītās sekas, par ko izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība.

Tā kā prasītāja ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 6`230 EUR SIA „Alfa Construction" , regresa kārtībā tā piedzenama no atbildētājas.

[2] Ar Rīgas rajona tiesas 2020.gada 10.jūnija spriedumu prasītājas prasība pret atbildētāju par zaudējumu atlīdzību noraidīta.

Spriedums satur šādus motīvus.

[2.1] Pirmās instances tiesa lietā nodibinājusi, ka:

- starp atbildētāju un SIA „Alfa Construction" noslēgti divi uzņēmuma līgumi objektā Gustava Zemgala gatvē 78, Rīgā (līguma slēgšanas brīdī – Ropažu ielā 10); 2014.gada 7.oktobra ūdensapgādes tīklu un kanalizācijas, apkures sistēmas ierīkošanas un siltummezgla montāžas līgums Nr.RR-101:103-14-13 (turpmāk arī – uzņēmuma līgums) un 2014.gada 31.oktobra ventilācijas sistēmas ierīkošanas līgums Nr.RR-101:102-14-13.

2016.gada 11.janvārī parakstīts pieņemšanas – nodošanas akts bez iebildumiem par izpildīto darbu kvalitāti;

- starp prasītāju un atbildētāju 2016.gada 26.februārī noslēgts līgumsaistību izpildes garantiju apdrošināšanas līgums par garantijas perioda garantiju par labu apdrošinātai SIA „Alfa Construction" (turpmāk arī – apdrošināšanas līgums).

Apdrošināšanas līguma Speciālo noteikumu 2.1.apakšpunkts noteic apdrošināšanas objektu, t.i., tā ir apdrošinātā mantiskā interese neciest zaudējumus gadījumā, ja apdrošinājuma ņēmējs neizpildīs vispār vai nepienācīgi izpildīs saistības pret apdrošināto, par kurām noslēgts Garantiju apdrošināšanas līgums, tas ir: [..] darbu izpildes, priekšapmaksas un garantijas perioda garantijai – apdrošinājuma ņēmēja saistības saskaņā ar noslēgtā uzņēmuma līguma noteikumiem;

- 2017.gada 20.oktobrī pēc SIA „Alfa Construction" lūguma biedrība „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" sastādīja pārbaudes aktu par vannu montāžu objekta dzīvokļu īpašumos Nr.53 un Nr.54, ko parakstījis /pers. C/ un /pers. D/.

/pers. C/, kurš piedalījās dzīvokļu apsekošanā, tiesas sēdē paskaidroja, ka augstāko izglītību ieguvis celtniecības jomā, taču viņam nav būvniecības sertifikāta. Savukārt /pers. C/ norādīja, ka pārbaudi veica pēc viņa rīcībā esošajiem dokumentiem un fotofiksācijām, pašā dzīvokļu apsekošanā nepiedaloties.

Aktā atzīts, ka nav ievērota vannu montāžas instrukcija. Vannas nav uzstādītas un nostiprinātas atbilstoši instrukcijai, to malas nav piestiprinātas pie sienas ar stiprinājumiem, kas nepieļauj brīvu vannu kustību to ekspluatācijas laikā. Vannas un sienas spraugas hermetizācijai izmantotais silikons nevar aizvietot paredzētos stiprinājumus, tas ekspluatācijas laikā atdalās no virsmām, kā rezultātā savienojums starp vannu un sienu nav hermētisks, ūdens nokļūst pie sienas un uz grīdas;

- pēc prasītājas lūguma apdrošināšanas lietas ietvaros SIA „Carlstrom" 2018.gada 22.janvārī sastādīja būvniecības pārbaudes atzinumu, ko parakstījis būvspeciālists /pers. F/.

Saskaņā ar atzinumu vannu montāžu nav un nebija iespējams izpildīt atbilstoši instrukcijai izmainītā sienu flīzējuma dēļ. Šuves starp vannas malu un flīžu sienu silikonēšana nebija atbildētājas veicamo darbu ietvaros, līdz ar to par objektā konstatētajiem bojājumiem nav atbildīga atbildētāja. Pamatojoties uz dokumentācijā konstatēto būvdarbu robežu, SIA „Alfa Construction" ar šādu pretenziju pret atbildētāju bija jāgriežas būvniecības laikā.

Saistībā ar flīzējuma laukuma samazinājumu būvē (vai vismaz apsekotajā tās daļā) vannu montāža esošajā tehniskajā risinājumā tika saskaņota ar galveno darbu veicēju. Tādējādi konstatētie bojājumi nav attiecināmi uz apdrošināšanas līgumu;

- 2018.gada 29.janvārī, pamatojoties uz SIA „Carlstrom" atzinumu, prasītāja pieņēma lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksas atteikumu.

Lēmumā norādīts, ka tas ir galīgs un netiks pārskatīts, ja vien netiks konstatēti jaunatklāti apstākļi.

2018.gada 3.aprīlī, atkārtoti izvērtējot apdrošināšanas lietas materiālus, prasītāja paziņoja, ka ir grozījusi sākotnējo lēmumu un izmaksāja SIA „Alfa Construction" apdrošināšanas atlīdzību 6`230 EUR, pamatojoties uz biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" aktu.

[2.2] Lietā nav strīda, ka vannas nav uzstādītas atbilstoši vannu uzstādīšanas instrukcijai, ko apstiprina gan biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" akts, gan SIA „Carlstrom" atzinums. Lietā pastāv strīds par to, vai atbildētāja ir vainojama pie tā, ka ūdens tek gar uzstādīto vannu malu, radot bojājumus.

[2.3] Atbilstoši uzņēmuma līgumam atbildētājas pienākums bija veikt ūdensvadu un kanalizācijas izbūves darbus, bet apdares darbi neietilpa šo darbu sastāvā.

SIA „Carlstrom" atzinums ir apjomīgāks un precīzāks par biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" aktu. Tajā ir izvērsti secinājumi, atbildes uz visiem prasītājas uzdotajiem jautājumiem, arī par darbu izpildes kvalitāti un iespējamo atbildētājas vainu, to veicis būvspeciālists ar atbilstošām zināšanām un kvalifikāciju. Savukārt biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" akts sastāv tikai no fotofiksācijam un secinājumiem vienā rindkopā. Turklāt /pers. D/ pašā apsekošanā nepiedalījās.

Tā kā sākotnējais lēmums par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pamatots ar SIA „Carlstrom" atzinumu, savukārt grozītais lēmums pamatots ar biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" aktu, secināms, ka pie analoģiskiem faktiskiem apstākļiem prasītāja ir pieņēmusi pilnīgi pretējus lēmumus, lai arī akts sastādīts pirms atzinuma. Tiesas ieskatā lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu nesatur pietiekami argumentētu motivāciju, kādi faktiskie un tiesiskie apstākļi tika izvērtēti, to pieņemot.

Lietā nav pierādīta atbildētājas vaina, kas būtu par pamatu izmaksāt SIA „Alfa Construction" apdrošināšanas atlīdzību. Līdz ar to nav konstatējams arī cēloniskais sakars starp prasītājai nodarītajiem zaudējumiem 6`230 EUR un atbildētājas neattaisnojamu darbību.

[3] Par Rīgas rajona tiesas 2020.gada 10.jūlija spriedumu prasītāja iesniegusi apelācijas sūdzību, pārsūdzot to pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzība satur šādus argumentus.

[3.1] Uzņēmuma līgums noteic atbildētājas pienākumu divu dienu laikā novērst konstatēto darbu trūkumus, ja tie neatbilst uzņēmuma līgumam. No lietā pievienotās sarakstes starp atbildētāju un SIA „Alfa Construction" redzams, ka 2017.gada 9.novembrī pasūtītāja pieprasīja atbildētājai izpildīt garantijas darbus un novērst trūkumus, ko atbildētāja nav izdarījusi.

Vienlaikus tiesa nav piemērojusi Civillikuma 2213. un 2218.pantu, kas noteic uzņēmēja pienākumu izpildīt pasūtījumu atbilstoši līgumam un uzņēmēja pienākumu atlīdzināt zaudējumus neatkarīgi no tā, vai tie cēluši aiz viņa vainas, pasūtījumu izpildot, vai agrāk, vai arī vēlāk.

Prasība pamatota ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, kas noteic prasītājas regresa tiesības, kā arī ar apdrošināšanas līguma Speciālo noteikumu 12.8.punktu, kas cita starpā paredz apdrošināšanas ņēmēja pienākumu neapstrīdami 5 darba dienu laikā no apdrošinātāja pirmā rakstveida pieprasījuma saņemšanas atmaksāt apdrošinātājam naudas summu izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā.

[3.2] Atbildētāja nav ievērojusi apdrošināšanas līguma Vispārējo noteikumu 7.1.2.punktā noteikto pienākumu informēt apdrošinātāju par visiem faktoriem, kas ietekmē apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību. Šāda rīcība ir prettiesiska un radījusi zaudējumus prasītājai – vannu nepareiza uzstādīšana nepārprotami ietekmē riska iestāšanās iespējamību.

[3.3] Tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu, vērtējot biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācijas" aktu un SIA „Carlstrom" atzinumu pēc apjoma, nevis satura.

Tiesa nav ņēmusi vērā, ka arī SIA „Carlstrom" atzinumā saskatāmas pretrunas. Tāpat tiesa nav ievērojusi, ka biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācijas" ekspertam /pers. D/ ir specializācija ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā, kādas nav SIA „Carlstrom" ekspertam /pers. F/.

[3.4] Atbildētāja nav iesniegusi nekādus pierādījumus par tās atbrīvošanu no atbildības, lai arī pierādīšanas nasta gulstas uz atbildētāju saskaņā ar apdrošināšanas līguma Speciālo noteikumu 13.3.punktu.

Tiesa kļūdaini noraidījusi prasību, pamatojoties uz to, ka izpildīto darbu noslēguma akti ir parakstīti bez iebildumiem pret izpildīto darbu apjomu, kvalitāti, tehnisko risinājumu.

Apdrošināšanas lietas ietvaros saņemtais zaudējumu aprēķins, apliecinājums, ka atbildētāja nav novērsusi zaudējumus un biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācijas" akts pierāda atbildētājas vainu zaudējumu nodarīšanā.

[4] Izskatot lietu sakarā ar prasītājas apelācijas sūdzību, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija ar 2021.gada 14.maija spriedumu prasību noraidīja.

[5] Izskatījusi lietu sakarā ar prasītājas kasācijas sūdzību, Senāta Civillietu departaments ar 2022.gada 25.janvāra spriedumu atcēla Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2021.gada 14.maija spriedumu, nododot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Senāts spriedumā secinājis, ka izskatāmajā lietā tiesa ir pieļāvusi procesuālo tiesību normu pārkāpumus (Civilprocesa likuma 97.pants, 193.panta piektā daļa) attiecībā uz pierādījumu novērtēšanu un sprieduma pamatošanu, kas uzskatāmi par būtiskiem, jo noveda pie tiesas nepamatotiem secinājumiem par cēloņsakarības neesību un nepamatota sprieduma kopumā. Minētais ir pamats sprieduma atcelšanai un lietas nodošanai jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[6] 2022.gada 13.aprīlī Rīgas apgabaltiesā saņemti prasītājas paskaidrojumi, kurā norādīts, ka prasītāja uztur apelācijas sūdzību.

Paskaidrojumos papildus norādīts, ka Civilprocesa likuma izpratnē, ekspertīze ir viens no rakstveida pierādījumiem, kas vērtējams kopsakarīgi ar pārējiem lietā esošajiem pierādījumiem un Latvijas Republikas likumdošanas regulējumu. Prasītāja uzskata, ka tiesa vērtēja ekspertīzes pēc apjoma, nevis satura.

SIA „Carlstrom" atzinumā saskatāmas pretrunas. Vērtējot SIA „Carlstrom" atzinumu, pirmās instances tiesa neņēma vērā apstākli, ka taisot atzinumu būvspeciālists /pers. F/ bija pārliecināts, ka vannu montāža esošajā tehniskajā risinājumā tika saskaņota ar pasūtītāju, pamatojoties uz ko prasījumu pret atbildētāju, būvspeciālists vērtē kā nepamatotu. Savukārt, izskatāmā lietā konstatējami pretēji apstākļi, līdz ar to šis atzinumus nevar kalpot par pierādījumu lietā.

Tiesa neņēma vērā apstākli, ka biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācijas" ekspertam /pers. D/ ir specializācija tieši „ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvdarbu vadīšanā un būvuzraudzībā", kuras nav SIA „Carlstrom" ekspertam /pers. F/. Kā arī, liecinieki /pers. D/ un /pers. C/ bija nopratināti lietas izskatīšanas laikā, uzturēja pārbaudes aktā izteiktos secinājumus un tos pamatoja, bet lūgumu par /pers. F/ nopratināšanu atbildētāja atsauca.

[7] 2022.gada 14.aprīlī atbildētāja iesniedza Rīgas apgabaltiesā paskaidrojumus, bet 2022.gada 11.maijā atsauksmi.

Paskaidrojumi un atsauksme satur šādus argumentus.

[7.1] Senāts nav iepazinies ar zemāko instanču nolēmumiem, līdz ar to nepamatoti atzinis, ka pārbaudāmajā spriedumā atbildētājas darbības jau ir

atzītas par prettiesisku rīcību.

Atbildētāja jau vairakkārt ir pierādījusi, ka viņas darbībās prettiesiskas rīcības nav saskatāmas. Ar pieaicinātā eksperta SIA „Carlstrom" būvspeciālista /pers. F/ atzinuma palīdzību noskaidrots, ka atbildētāja nebija atbildīga par hidroizolācijas darbu izpildi un vannu montāža nebija iespējama atbilstoši instrukcijai, jo pasūtītāja pati bija veikusi dizaina izmaiņas, flīzējot sienu tikai līdz vannas augšējai malai. Tāpat eksperts atzina, ka atbildētājas veiktā vannu montāža ir pareiza.

Prettiesiskās rīcības neesamību savā kasācijas sūdzībā nav apstrīdējusi arī prasītāja. Tādējādi atbilstoši Civilprocesa likuma 473.panta pirmajai daļai Senāts nedrīkstēja iziet ārpus savas kompetences robežām un konstatēt prettiesisku rīcību pie nosacījuma, ka pirmās un apelācijas instances tiesa ir konstatējusi pretējo un prasītāja to nemaz nav apstrīdējusi.

[7.2] Atbildētāja norāda, ka vannas nodrošināja pasūtītāja un sienas flīzēja pasūtītāja. Bojājums radās tādēļ, ka ūdens tek gar vannas malu, nevis vannas stiprinājuma pie sienas dēļ. Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecinātu, ka bojājumi radušies tieši stiprinājuma dēļ. Hidroizolācijas ielikšana ietilpa cita apakšuzņēmēja pienākumos, tādējādi minēto darbu neveikšanu nevar pārmest atbildētājai. Minētais tiek apstiprināts arī SIA „Carlstrom" atzinuma 12.punktā. Atbildētājas pienākums bija tikai un vienīgi piestiprināt vannas pie sienas. Piestiprināt vannas pie sienas atbilstoši ražotāja instrukcijai nebija iespējams, jo sienas nebija noflīzētas. Minētais tiek apstiprināts SIA „Carlstrom" atzinuma secinājumu 10.1.punktā un ir zināms pašai prasītājai.

[7.3] Attiecībā uz biedrības „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" atzinumu, uz kuru savus argumentus pamato prasītāja ir jānorāda, ka to parakstīja divas personas – /pers. C/ un /pers. D/. /pers. C/ nav valsts atzīta sertifikāta, kas ļauj vērtēt būvniecības procesa norisi un sniegt atzinumu, viņš viens pats klātienē apskatīja dzīvokļus. /pers. D/ nepiedalījās apsekošanā un viņa sertifikāts neļauj sastādīt atzinumus šajā specifiskajā jautājumā. /pers. D/ sertifikāts ļauj pārbaudīt cauruļu un vannas savienojumus, nevis vannas mehānisko stiprināšanu pie sienas. /pers. D/ nav kompetents šajā jautājumā. Minēto apstiprina lietas materiālos esošā /pers. K/ 2020.gada 30.septembra būvniecības pārbaudes atzinuma 6.punkts.

Motīvu daļa

[8] Izvērtējot apelācijas sūdzību un sniegtos rakstveida paskaidrojumus, kā arī pārbaudot lietā iegūtos pierādījumus, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, līdz ar to arī prasība ir pamatota un apmierināma.

[9] Lietā nodibināts, ka pamatojoties uz Uzņēmuma līgumu atbildētāja uzstādīja vannas daudzdzīvokļu mājā Gustava Zemgala gatvē 78, Rīgā. Puses 2016.gada 26.februārī noslēdza līgumsaistību izpildes garantiju apdrošināšanas līgumu, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmēja ir SIA „DOMINSTAL", bet apdrošinātā persona (pasūtītājs) – SIA „Alfa Construction".

Pēc pasūtītāja SIA „Alfa Construction" pieteikuma prasītāja izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 6`230 EUR apmērā. Pieteikums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu tika pamatots ar nepareizu vannu uzstādīšanu apdrošināšanas objektā, kas bija par pamatu ūdens noplūdei un bojājumiem dzīvokļos.

[10] Pušu starpā noslēgtā Apdrošināšanas līguma 3.4.punkts noteic, ka apdrošināšanas gadījums iestājas, ja prasītāja ir pārliecinājusies par atbildētājas civiltiesiskās atbildības iestāšanos un atbildētājas neizpildītām saistībām pret apdrošināto SIA „Alfa Construction" par apkalpošanas un uzturēšanas darbiem vai atklāto defektu novēršanu garantijas perioda laikā, par kuru izpildi saskaņā ar uzņēmuma līgumu ir atbildīga atbildētāja, bet kura ir nepamatoti atteikusies vai nespēj tos novērst.

Atbilstoši līguma 12.8.punktam atbildētāja apņēmās atmaksāt prasītājai tās izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību par atbildētāja neizpildītam saistībām,

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums, savukārt atbilstoši Civillikuma 1775.pantam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Ņemot vērā judikatūras atziņas, tiesai jānoskaidro, vai lietā pastāv tāds pierādījumu kopums, kas apliecina zaudējumu atlīdzības pienākuma priekšnoteikumus – zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, atbildētāja prettiesiska rīcība (darbība vai bezdarbība) un cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem (*sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2008.gada 2.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-143*).

Tādējādi, izskatot apdrošinātāja prasību par zaudējumu atlīdzību regresa kārtībā, tiesai jāpārbauda un jānovērtē tie apstākļi, pie kādiem ir nodarīti zaudējumi, kas ietver arī zaudējumu atlīdzības pienākuma priekšnoteikumu izvērtējumu.

[11] Izskatot lietu no jauna, apelācijas instances tiesa ir saistīta ar Senāta sniegto likuma iztulkojumu, kā arī paliek spēkā visas agrākās procesuālās darbības un viss pierādīšanas materiāls, kas lietā iegūts, ciktāl Senāts šo materiālu nav diskreditējis, jeb atzinis par defektīvu. Tas nozīmē, ka otrajai instancei jāizspriež lieta no jauna pēc būtības, ņemot vērā Senāta norādījumus par materiālo tiesību normu pareizu piemērošanu un rīkojoties pēc šiem norādījumiem. Savukārt, ja spriedums atcelts procesuālo tiesību normu pārkāpuma dēļ, tad, izpildot kasācijas instances tiesas norādījumus, tikai jāveic attiecīgās procesuālās darbības, kas tika atzītas par kasācijas iemeslu (*sal. Bukovskis V. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 475., 476.lpp.*). *Turpretim, ja atceltajā spriedumā ietverto tiesas vērtējumu par lietas apstākļiem Senāts ir tikai pieņēmis par pareizu, bet nav pārbaudījis sakarā ar attiecīgās sūdzības neesību, tas nav saistošs tiesai, kas skata lietu no jauna* (*sal. Senāta Civilā kasācijas departamenta kopsēdes 1938.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr. CKD 12/1938. Senāta Civilā kasācijas departamenta kopsēdes 1938.g. spriedumi, 11.–14.lpp.*).

Atceltajā spriedumā Senāts norāda, ka ievērojot to, ka pārbaudāmajā spriedumā atbildētājas darbības jau ir atzītas par prettiesisku rīcību, kas kasācijas kārtībā nav apstrīdēts, Senāts nepārbauda to kasācijas sūdzības argumentu pareizību, kuros norādīts uz apstākļiem un tiesību normām (*sk. šā sprieduma 4.3.punktu*) kas, sūdzības iesniedzēja ieskatā, deva pamatu tiesai atzīt atbildētājas darbības (vannu montāžas īstenošanu pēc risinājuma un ar stiprinājumiem, kas neatbilst ražotāja instrukcijai un oriģinālajiem stiprinājumiem) par prettiesisku rīcību. Attiecīgi apelācijas instances tiesa secina, ka dodams vērtējums visiem zaudējuma rašanās priekšnoteikumiem, tai skaitā atbildētāja prettiesiskai rīcībai.

[11.1] Lietā nav strīda un to savā vēstulē (*lietas 1.sējuma 72.lapa*) norāda arī atbildētāja, ka vannas netika uzstādītas atbilstoši to montāžas instrukcijai, jo netika izmantoti ražotāja paredzētie stiprinājuma leņķi.

Ar prasītāju noslēgtā Uzņēmuma līguma (*lietas 2.sējuma 61.-77.lapa*) noteikumi paredz, ka visus līgumā paredzētos darbus atbildētāja veic saskaņā ar spēkā esošiem būvnormatīviem, dokumentiem, projekta tehnisko specifikāciju. Ja projektā tiek konstatētas neprecizitātes vai neatbilstības normatīvajiem aktiem, atbildētāja nekavējoties informē pasūtītāju un turpina darbus tikai pēc pasūtītāja norādēm. Norādes atbildētājai tiek sniegtas tikai rakstiski, izņemot gadījumus, kad izpildāmie darbi rada draudus. Atbildētāja nekavējoties, ja iespējams pirms darbu uzsākšanas, rakstiski informē pasūtītāju par šaubām attiecībā uz līgumā paredzētiem izpildāmiem darbiem, kas no atbildētājas neatkarīgu iemeslu dēļ apdraud paredzēto darbu kvalitatīvu izpildi (*sk. Līguma 8.1., 8.2., 8.4., 8.5.punktus*).

Atbildētāja savus iebildumus, ka nebija iespējams izmantot vannu montāžai instrukcijā paredzētos stiprinājumus, pamato ar apsvērumiem, ka vanna

pēc pasūtītāja un dizainera uzdevuma bija „jāsēdina" zem flīzēm. Apelācijas instances tiesa atzīst, ka atbildētāja izvirzot šādu argumentu nav rīkojusies atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, jo rakstveidā neinformēja pasūtītāju par nespēju veikt paredzētos darbus atbilstoši vannu uzstādīšanas specifikācijai, kas apdraudētu paredzēto darbu kvalitāti.

No iesniegtiem pierādījumiem redzams, ka uzspiežot uz uzstādītām vannām tās ieliecas veidojot spraugu 1- 2 mm platumā, tādejādi nav novērsta brīva vannu kustība to ekspluatācijas laikā (*sk. biedrība „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" secinājumus 1.sējuma 28.lapa; SIA „Carlstrom" būvniecības atzinuma 3.punktu 1.sējuma 57.lapa; atbildētāja vēstule 1.sējuma 72.lapa*).

Būvniecības likuma 19.panta piektā daļa (norma, kura bija spēkā uz Uzņēmuma līguma noslēgšanas un darbu izpildes brīdi) noteica, ka būvdarbu veicējs ir atbildīgs par normatīvo aktu prasību ievērošanu būvlaukumā un būvdarbu rezultātā tapušās būves vai tās daļas atbilstību būvprojektam un pasūtītāja, šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām, kā arī par normatīvo aktu prasībām atbilstošu būvizstrādājumu izvēli un to iestrādes tehnoloģiju.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka ir pierādīta atbildētājas prettiesiskā rīcība, proti, atbildētāja vannu montāžu neveica atbilstoši to uzstādīšanas instrukcijai, kā arī rakstveidā neinformēja pasūtītāju par atkāpēm no vannu montāžas projekta. Ar apskatītajos rakstveida pierādījumos nodibinātiem faktiem pierādīts, ka izpildītie darbi ir ietekmējuši to kvalitāti.

[11.2] SIA „Carlstrom" atzinumā norādīts, ka nav šaubu, ka caur konstatēto atvērumu uzspieduma rezultātā uz sienas, bet tālāk uz grīdas nokļūst mitrums, izveidot pastāvīga mitruma zonu (*lietas 1.sējuma 56.lapa*). Savukārt „Patērētāju un īrnieku tiesību aizsardzības neatkarīgo ekspertu asociācija" pārbaudes aktā norādīts, ka vannas nepareizas montāžas rezultātā ūdens tiek pie sienām. Vannas un sienas spraugas hermetizācijai izmantotais silikons nevar aizvietot paredzētos stiprinājumus un tas ekspluatācijas laikā atdalās no virsmām, kā rezultātā savienojums starp vannu un sienu nav hermētisks un ūdens tiek pie sienas un uz grīdas (*lietas 1.sējuma 25., 28.lapa*).

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka ar minētiem pierādījumiem pierādīta cēloņsakarība starp prettiesisku rīcību un radušies zaudējumiem, proti, vannu nepareizas uzstādīšanas rezultātā ūdens nokļūst uz grīdas un bojā dzīvokļa īpašumu, attiecīgi nodarot zaudējumus.

[11.3] Viens no civilprocesa pamatprincipiem ir sacīkstes princips (*Civilprocesa likuma 10.pants*), saskaņā ar kuru katra puse pierāda tiesai savu prasījumu un iebildumu pamatotību. Pierādīšanas pienākums nostiprināts Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā, kura paredz, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Prasītāja zaudējuma apmēra pierādīšanai ir iesniegusi remontdarbu tāmi, atbilstoši kurai tika izmaksāta arī apdrošināšanas atlīdzība. Šajā brīdī iebildumu nasta zaudējuma apmēram pārriet uz atbildētāju.

No atbildētājas sniegtajiem paskaidrojumiem redzams, ka tā nekad nav iebildusi par remontdarba apmēra un veikto darbu attiecināmu uz defektu novēršanu (*sk. rakstveida paskaidrojumus, lietas 1.sējuma 161.lapa, 2.sējuma 107., 256.lapa*). Īpaši atzīmējams, ka rakstveida paskaidrojumos uz prasību atbildētāja norāda, ka nepastāv strīds, ka ir konstatējami zaudējumi. Atbildētājas iebildumu pamatā bija apsvērums, ka nav konstatējama prettiesiska rīcība. Attiecīgi apelācijas instances tiesa atzīst, ka zaudējumu apmērs 6`230 EUR pierādīts ar apskatīto tāmi un minētā summa piedzenama no atbildētājas par labu prasītājai.

[12] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. No atbildētājas prasītājas labā piedzenama samaksātā valsts nodeva par prasības pieteikumu 483,84 EUR apmērā un tādā pašā apmērā par apelācijas sūdzību.

[12.1] No iesniegtiem rēķiniem redzams, prasītāja apmaksāja zvērināta advokāta sniegtos juridiskos pakalpojumus 1`330 EUR apmērā (*lietas 1.sējuma 95., 185.lapa, 2.sējuma 4., 8., 252., 253., 254.lapa*).

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka minētie izdevumi piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam.

[12.2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.pantam, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami samaksātie ar lietas vešanu saistītie izdevumi 13,20 EUR apmērā, kas ietver izdevumus par tiesas dokumentu nosūtīšanu (*lietas 1.sējuma 8.lapa*) un izdevumus par liecinieku uzaicināšanu (*lietas 1.sējuma 171.lapa*).

[12.3] Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 3.punkts paredz, ka izdevumi par rakstveida pierādījumu iegūšanu ir atlīdzināmi to faktiskajā apmērā. Attiecīgi no atbildētājas piedzenami izdevumi 1`285 EUR apmērā par rakstveida pierādījuma SIA „Carlstrom" atzinuma iegūšanu (*lietas 1.sējuma 187., 188.lapa*), izdevumi par rakstveida pierādījumu tulkojumu 363,56 EUR apmērā (*lietas 1.sējuma 189., 190.lapa*), kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 5.punktu atlīdzināmi tulka pakalpojumi tiesas sēdē 50 EUR apmērā (*lietas 2.sējuma 6.lapa*).

[13] Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta pirmajai daļai noteikt, ka pusēm pienākas likumiskie nokavējuma procenti (Civillikuma 1765.panta pirmā daļa) par pamatparādu un par citiem apmierinātajiem blakus prasījumiem, kā arī piedzītajiem tiesāšanās izdevumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz sprieduma motīvu daļā norādītajām materiālām tiesību normām un Civilprocesa likuma 430.pantu, 432. – 434. pantiem, Civillietu tiesu kolēģija

nolēma

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no SIA „DOMINSTAL", reģistrācijas Nr.50103256311. par labu AAS „BALTA", reģistrācija Nr.40003049409, zaudējumus 6`230 EUR un tiesāšanās izdevumus 4`009,44 EUR apmērā, kopā 10`239,44 EUR, nosakot, ka samaksa veicama AS „Swedbank" kontā Nr.LV49HABA0551003835970, nosakot sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt AAS „BALTA" tiesības saņemt no SIA „DOMINSTAL", likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no neatmaksātā parāda summas 10`239,44 EUR apmērā par laiku no spriedums spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas un pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

Spriedums sastādīts un pieejams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā 2022.gada 17.jūnijā.

Tiesnesis referents	M.Sviķis
Tiesnese	S.Buivide
Tiesnese	I.Grauda

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU